

Πρακτικά	4ου Συνέδριου	Μάϊος 1988
Δελτ. Ελλ. Γεωλ. Εταιρ.	Τομ. XXIII/1 Vol.	σελ. 131-144 pag.
Bull. Geol. Soc. Greece		Αθήνα 1989 Athens

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ (ΚΡΗΤΗ)

A.I. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ*

ΣΥΝΟΨΗ

Μέσα σ' ένα νεοτεκτονικό βύσιον, του μ. ζώκταντα νοτιοδυτικά του οροπεδίου του Λασηθίου, εμφανίζεται πάνω στην ενότητα "Κρήτης-Μάνης" μέσα δέομη από τρεις αλλοδύνοντας τεκτονικές ενότητες. Αυτές είναι: η ενότητα "Φυλλιτών-Χαλισσιτών", η ενότητα της "Τριπολίου" (με ανθρακικά του Α. Κρητιδεικού και γλυπτική) και η ενότητα της "Πίνδου" (Α. Κρητιδεικό-ψλιώχης). Το συνολικό πάχος της δέομης των αλλοδύνοντων ενοτήτων δεν υπερβαίνει τα 400 μέτρα. Τεράντες πηλινοεστραμμένες πτυχές με ψφρά κατάκλυσης προς τα Ηότια, και λεπίωση των ανωτέρων στρωματογραφικών ορειζόντων (μεταβατικά προς μεταγλυπτική) της ενότητας "Κρήτης-Μάνης", που συνδέονται με την προέλαση των καλυμμάτων, συμπληρώνουν την δομή της ειρύτερης περιοχής.

ABSTRACT

In a neotectonic graben, located to the SW of Lasithi plateau, occurs over the "Crete-Mani" unit, a nappe pile consisting of three tectonic units, that is the Phyllite-Quartzite unit, the Tripoli unit (U: Cretaceous carbonates and flysch) and the Pindos unit (U: Cretaceous-flysch). The total thickness of the nappe pile is less than 400 m. The tectonic structure of the area is completed by huge overturned S-vergenced folds and over-thrusting of the uppermost parts of "Crete-Mani" unit (transitional beds to the meta-flysch), which is the result of the nappe movement.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολυπλοκότητα της γεωλογικής δομής της Κρήτης είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης αλλεπάλληλων τεκτονικών καλυμμάτων πάνω στην

*A.I. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ, Remarks on the geological structure of the area SW of Lasithi plateau (Crete).

σχετικά αυτόχθονη ενότητα "Κρήτης-Μάνης" (Plattenkalk) και του μεταγενέστερου ρηγματογόνου τεκτονισμού. Λόγω του τεκτονισμού αυτού έχουν δημιουργηθεί πολυάριθμα τεκτονικά κέρατα και βυθίσματα. Ένα τέτοιο τεκτονικό βύθισμα εμφανίζεται Ανατολικά από το Γεράκι Πεδιάδας.

Στην εργασία αυτή μελετάται η γεωλογική δομή του εν λόγω βυθίσματος και της ευρύτερης περιοχής.

Στην εικ. 1. δίνεται η γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης και ο αντίστοιχος γεωλογικός χάρτης.

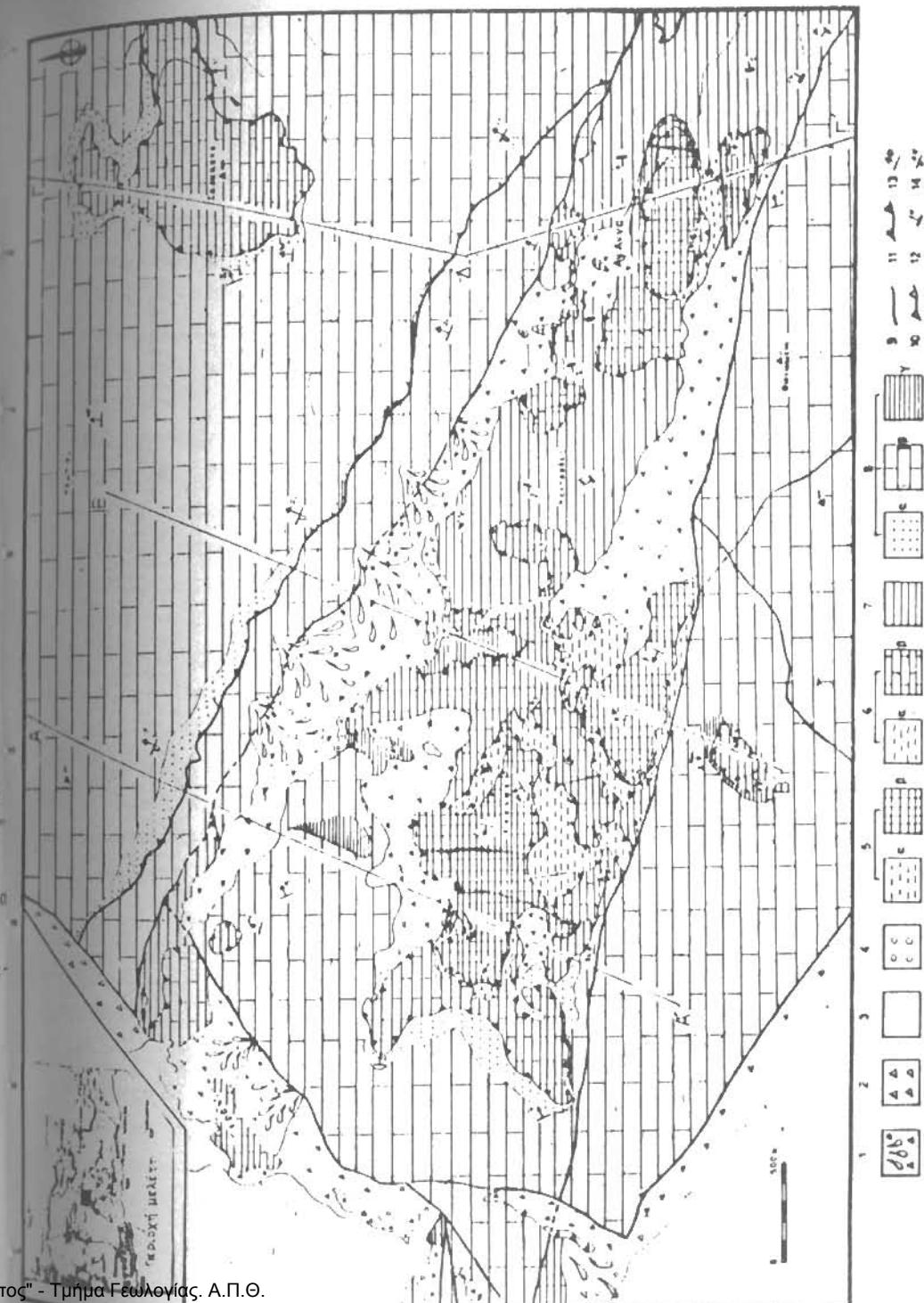
2. ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ

2.1. Γενικά

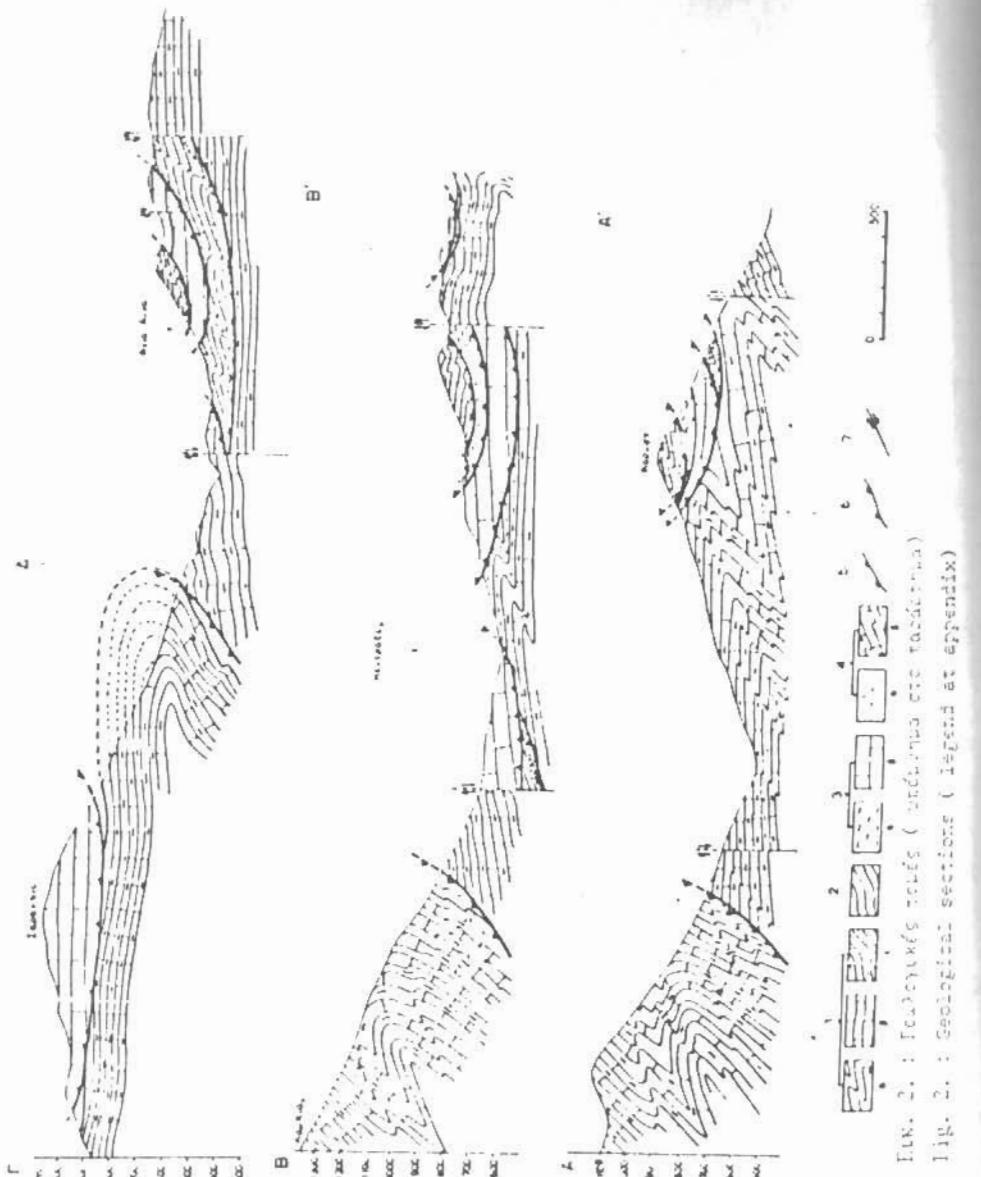
Νοτιοδυτικά από το οροπέδιο του Λασηθίου και Ανατολικά από το Γεράκι Πεδιάδας, αναπτύσσεται ένα τεκτονικό βύθισμα, με προσανατολισμό Ανατολή-Δύση. Το βύθισμα αυτό οριοθετείται από δύο σχεδόν κατακόρυφα ρήγματα που έχουν διεύθυνση ΒΔ-ΝΑ περίπου. Το μεγαλύτερο πλάτος παρατηρείται κοντά στο Γεράκι και φθάνει τα 2,3 χιλιομ., ενώ το μικρότερο κοντά στην Άγια Άννα και φθάνει τα 0,9 χιλιομ.

Μέσα στο βύθισμα αυτό, πάνω από την σχετικά αυτόχθονη ενότητα "Κρήτης-Μάνης" αναπτύσσεται μία δέσμη τεκτονικών καλυμμάτων, της οποίας το συνολικό πάχος δεν υπερβαίνει τα 400 μέτρα. Τα τεκτονικά καλύμματα αποτελούνται από τμήματα των παραπάνω γεωτεκτονικών ενοτήτων που συμμετέχουν στην γεωλογική δομή της Κρήτης: α) Ενότητα "Φυλλιτών-Χαλαζιτών", β) Ενότητα "Τρίπολης", και γ) Ενότητα "Πίνδου". Η διάταξη των τεκτονικών καλυμμάτων φαίνεται στις γεωλογικές τομές της εικ. 2. Κοντά στην τοποθεσία Κεντράδες παρατηρούνται υπολείμματα του Νεογενούς.

Βόρεια και Νότια του τεκτονικού βυθίσματος η δομή δεν εμφανίζεται τόσο πολύπλοκη όσο μέσα σ' αυτό. Κυριαρχούν τα ιζήματα της ενότητας "Κρήτης-Μάνης", ενώ από τα τεκτονικά καλύμματα εμφανίζεται μόνο το κάλυμμα της "Τρίπολης" (εικ. 1.). Νότια του βυθίσματος η εμφάνιση του καλύμματος της "Τρίπολης" είναι πολύ μικρή ($0,04 \text{ km}^2$) και στην βάση του παρατηρείται μία πολύ λεπτή σφήνα από την ενόπτη των "Φυλλιτών-Χαλαζιτών" (εικ. 2. τομή BB').

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

2.2. Ενότητα "Κρήτης-Μάνης"

2.2.1. Η ενότητα "Κρήτης-Μάνης" μέσα στο τεκτονικό βύθισμα

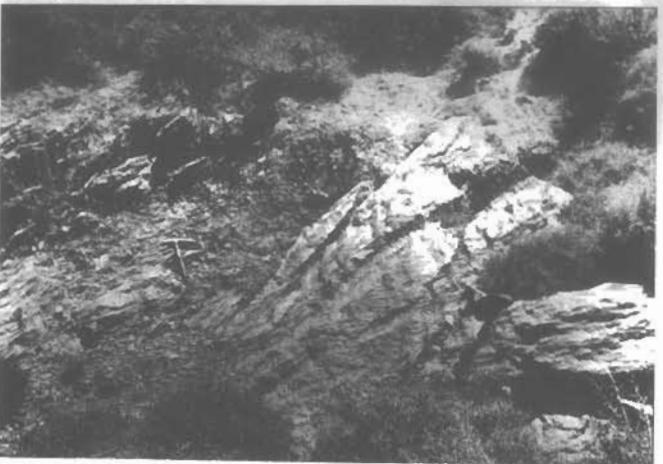
Συνισταται κυρίως από μέσο έως παχυπλακώδεις κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους και καταλαμβάνει το δυτικό τμήμα του βυθίσματος. Παρατηρούνται σπάνιες κερατολιθικές ενδιαστρώσεις ενώ σπάνιοι είναι και οι κερατολιθικοί κόνδυλοι που αναπτύσσονται μέσα στους κρυσταλλικούς ασβεστολίθους. Το χρώμα τους ποικίλει από γκρι ανοιχτό μέχρι γκρι σκούρο. Παρατηρούνται όμως και ορίζοντες από μαύρους κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους που ακολουθούνται από άλλους λευκούς μικρολατυποπαγείς. Οι λατύπες είναι συνήθως μαύρου χρώματος. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία οριζόντων από πράσινους ασβεστοφυλλίτες, πάχους 10-15 μέτρων. Η επιφάνεια σχιστότητας (= οτρώσης) είναι έτσι πτυχωμένη ώστε να παρατηρούνται πάνω σ' αυτή μιά σειρά από οξύληκτες μικρολατυπές (φωτ. 1.).

Στο Νοτιοδυτικό τμήμα του βυθίσματος, τα ανώτερα τμήματα της εμφάνισης, αποτελούνται από παχυπλακώδεις σχιστοποιημένους, κρυσταλλικούς ασβεστολίθους που περιέχουν κερατολιθικούς κονδύλους. Μεταξύ τους παρεμβάλλονται λεπτά στρώματα ασβεστολίθων. Επάνω τους αναπτύσσονται πολύχρωμοι ασβεστολίθοι, με πάχος στρωμάτων 20-60 εκατοστών, που εναλλάσσονται με λεπτά κερατολιθικά στρώματα (έως 10 εκατ. πάχος). Αυτοί εξελίσσονται βαθιταία σε πρασινωπούς και βιοσινόχρωμους ασβεστοφυλλίτες, (υυνοιλικού πάχους 50 μέτρων) στους οποίους παρατηρείται μία προοδευτική προς τα πάνω αύξηση του αργιλικού υλικού. Η διλη εμφάνιση θυμίζει τα ανώτερα στρώματα των "Plattenkalk" στον Λαγγέτο (THIEBAULT, F. 1982) και τα μεταβατικά στρώματα προς τον μεταφλύσκη (ΦΥΤΡΟΔΑΚΗΣ, N. 1972 και BONNEAU, M. 1975).

Εντυπωσιακή είναι η πτύχωση των στρωμάτων που παρατηρείται στην ίδια περιοχή (φωτ. 2.). Ολόκληρη η δυτική πλαγιά του υψώματος Κορυφή πιπτελείται από μιά τεράστια ημιανεστραμμένη αντικλινική πτυχή. Ο ίξωνας της πτυχής είναι οριζόντιος και έχει διεύθυνση Α-Δ. Το αξονικό της επίπεδο κλίνει με 40-45° προς τα Βόρεια. Τα σκέλη της πτυχής είναι ορατά για 700 περίπου μέτρα. Η ίδια διεύθυνση (Α-Δ) εμφανίζεται τόπο στους άξονες των ηικροπτυχών όσο και στην γράμμιση που παρατηρήθηκε στους πρώιμους ασβεστοφυλλίτες.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας. Α.Π.Θ.

Εκτός από τις πινακίδες αυτές παρατημήθηκαν καὶ ἄλλες των οποίων
οἱ ἀξονες ἔχουν διεύυσψη BA-NΔ περίπου καὶ οι οποίες εκφράζονται με

Φωτ. 1. : Χαρακτηριστική μεκροκυάδων των ασβεστοφυλλίτειών που οριζόντων της ενότητας "Κρήτης-Μάνης".

Phot. 1. : Characteristic microfolding of calcareous phyllites of "Crete-Mani" unit.

Φωτ. 2. : Ημερανστραμμένη πτυχή σε στρώματα της ενότητας "Κρήτης-Μάνης" μέσα σε τεκτονικό βάθεια.

Phot. 2. : "Crete-Mani" unit in the graben : fold with overthrust ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας Α.Π.Θ. Κρήτης-Μάνης". Νότια του βυθίσματος αντιπροσωπεύεται

μία κάρφη των στρωμάτων, με κατακόρυφο αξονικό επίπεδο, μικρής ή μεγάλης ακτίνας καμπυλότητας.

3.2.2. Η ενότητα "Κρήτης-Μάνης" στην ευρύτερη περιοχή

Βόρεια του βυθίσματος μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μιά βαθμιαία μετάβαση από κρυσταλλικούς ασβεστολίθους-σιπολίνες, σε ασβεστοφυλλίτες-οχιστολίθους που αντιπροσωπεύουν τα στρώματα μετάβασης προς τον μεταφλύσκη της ενότητας αυτής. Η μετάβαση εμφανίζεται πολύ χαρακτηριστικά βόρεια από το Γεράκι, με ανεστραμμένη διάταξη. Σε κανονική θέση η ίδια μετάβαση παρατηρείται κάτω από το κάλυμμα της "Τρίπολης" στο όψιμα Σαρακήνο. Χαρακτηριστικό της γνώρισμα και στις δύο θέσεις είναι η παρουσία ενός ορίζοντα από γκρίζους αισβεστολίθους μέσα στους οποίους παρατηρούνται πολυάριθμα ιχνοαπολιθώματα (χονδρίτες κ.α.). Σύμφωνα με τον ΦΥΤΡΟΛΑΚΗ, N. (1980) "η ευρεία εξάπλωσις των εν λόγω ιχνοαπολιθωμάτων καθιστά αυτόν καθοδηγητικόν ορίζοντα "των μεταβατικών στρωμάτων προς τον μεταφλύσκη. Βόρεια από το Σαρακήνο σε λεπτοτομές Globigerinidae.

Δύο κύρια τεκτονικά στοιχεία χαρακτηρίζουν την ενότητα "Κρήτης-Μάνης", βόρεια του βυθίσματος. Το ένα είναι η εντυπωσιακή σε μεγαλίμακα πτύχωση (φωτ. 3.) και το άλλο η λεπίωση (εικ. 1.).

Όσον αφορά την πτύχωση, αυτή εκδηλώνεται με τεράστιες ημιανεστραμμένες πτυχές των οποίων ο άξονας είναι οριζόντιος με διεύθυνση Λ-Δ και αξονικά επίπεδα να κλίνουν με 20-40° προς τα βόρεια. Και εδώ όπως και μέσα στο βύθισμα, παρατηρούνται πτυχές τόσο μικροσκοπικές όσο και μεσοσκοπικές. Ο άξονάς τους έχει διεύθυνση Λ-Δ και με την διεύθυνση αυτή ταυτίζεται και η διεύθυνση των γραμμώσεων. Στα κορυφαία των πτυχών των ασβεστοφυλλίτων παρατηρείται σχισμιδός κατά αξονικό επίπεδο.

Όσον αφορά την λεπίωση, αυτή είναι χαρακτηριστική κατά μήκος του βόρειου περιφραγμού του βυθίσματος. Μπορεί κανείς να παρακολουθήσει ένα τμήμα της ενότητας "Κρήτης-Μάνης", που έχει στην βάση του τα μεταβατικά στρώματα του μεταφλύσκη, να εφιππεύει σε μαύρους κρυσταλλικούς μεσοπλακώδεις (40-60 εκατ.) ασβεστολίθους μέσα στους οποίους παρατηρούνται υπάντιοι κερατολιούκοι βιολίοι. Προς τα ανατολικά τα μεταβατικά στρώματα εμφανίζονται με αποτέλεσμα ασβεστόλιθοι να εφιππεύουν σε ασβεστολίθους.

Φωτ. 3. : Ήπιες και λεπτές της ενότητας "Κρήτης-Μάνης" βόρεια του Γερακίου.
Phot. 3. : "Crete-Mani" unit : Folds and upthrusting, Northwards of Geraki.

Φωτ. 4. : Ημιανεστραμμένη πτυχή Νότια του Ιανεγονθραύσου βυνόσεματος

Phot. 4. : "Crete-Mani" unit : Fold with overturned limb. Σημειωθήκη "Θεόδραστος" - Τμήμα Γεώλογίας Α.Π.Θ.

από μεσοπλακώδεις κρυσταλλικούς ασβετολιθικούς με κερατολιθικές ενδιαστρώσεις και βολβούς. Και εδώ οι ασβεστόλιθοι σχηματίζουν μία μεγάλη ημιανεστραμμένη πτυχή (φωτ. 4. και τομή BB').

2.3. Ενότητα "Φυλλιτών-Χαλαζιτών"

Η ενότητα αυτή εμφανίζεται κατά κύριο λόγο στο κεντρικό και στο ανατολικό τμήμα του βυθόσματος. Μικρές εμφανίσεις παρατηρούνται Νότια της Κορυφής και στο Βορειοδυτικό άκρο του βυθόσματος. Αποτελεί το κατώτερο από τα τεκτονικά καλύμματα που βρίσκονται επωθημένα πάνω στην ενότητα "Κρήτης-Μάνης".

Στην μελετούμενη περιοχή αντιπροσωπεύεται κυρίως από πράσινους, ιώδεις και βυσινόχρωμους σχιστόλιθους και από χαλαζιτικούς ορίζοντες. Οι χαλαζίες έχουν μεγαλύτερη ανάπτυξη στο Ανατολικό τμήμα του βυθόσματος. Στους σχιστόλιθους παρατηρήθηκαν χλωριτοειδές, τόσο σε στιλάδες όσο και σε μεμονωμένους κρυστάλλους, καρφολίτης, καλλιτούχος μαρμαρυγίας, χαλαζίας και αδιαφανή ορυκτά (αιματίτης). Η παρουσία χλωριτοειδούς και καρφολίτη δείχνει μία μεταμόρφωση υψηλών πιέσεων/χαμηλών θερμοκρασιών (ROLVER, E.W.F. 1977, SEIDL, E. 1978).

Επάνω σε επιφάνειες σχιστότιτας, που η διεύθυνσή τους μεταβάλλεται, παρατηρήθηκε μία γράμμιση που ταυτίζονται με άξονες ηικροπτυχών διεύθυνσης Β.Δ-Ν.Α.

2.4. Ενότητα "Τρίπολης"

Τμήματα που προέρχονται από διάφορους στρωματογραφικούς ορίζοντες της ενότητας αυτής, βρίσκονται επωθημένα είτε πάνω στην ενότητα "Φυλλιτών-Χαλαζιτών", είτε πάνω στην ενότητα "Κρήτης-Μάνης". Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η ενότητα της "Τρίπολης" εμφανίζεται εδώ μόνο με τους ανώτερους στρωματογραφικούς της ορίζοντες. Ήτο δυγκεκριμένα, στην μελετούμενη περιοχή απαντούν Ανωκρητιδεικοί-Ηιωκατινικοί ασβεστόλιθοι και φλύσκης. Ανωκρητιδικοί ασβεστόλιθοι, με πολλές ρουδιστές, και δολομητικοί ασβεστόλιθοι έως δολομίτες εμφανίζονται στο κεντρικό τμήμα του βυθόσματος Ανατολικά από την Κορυφή, και στο ύψωμα Σαρακηνό. Ηιωκατινικοί ασβεστόλιθοι εμφανίζονται Δυτικά και Νότια από την Κορυφή, και στην Άγια Λαζαρίδη. Ασβεστόλιθοι αυτοί είναι πλούσιοι σε *Nannoplites* και *Psuedocyathines*. Δυτικά από την κορυφή οι ασβεστόλιθοι μεταβαίνουν σε φλύσκη. Αντίστοιχα, στην Άγια Λαζαρίδη με τον φλύσκη είναι τεκτονική.

Μεκρά ράκη από δολομίτες και ανακρυσταλλωμένους αιθεροτόλιθους, άγνωστης ηλικίας, παρατηρούνται πάνω στην ενότητα "Φυλλιτών-Χαλαζίτων" κοντά στις Κεντράδες.

Στο χωριό Γεράκι και Βορειοανατολικά απ' αυτό εμφανίζονται έντονα καταπονητικά αιθεροτόλιθοι, πιθανότατα λινωκρητιδικής ηλικίας.

Κατά κανόνα ως αιθεροτόλιθοι της Τρίπολης είναι άστρωτοι έως παραστρωματώδεις. Νότια όμως της Λγίας 'Άννας εμφανίζονται σε στρώματα πάχους 10-20 εκατοστών και σχηματίζουν μία μεσοσκοπικής κλίμακας πλαχή, με κατακόρυφο αξονικό επίπεδο και με άξονα που έχει στοιχεία $15/260^{\circ}$.

Στην ίδια περιοχή ρήγμα που φέρνει σε επαφή φλύσκη με αιθεροτόλιθους, δεν φαίνεται να συνεχίζεται μέσα στους "Φυλλιτές-Χαλαζίτες". Επίσης Νότια της Κορυφής ρήγμα που φέρνει σε επαφή Ανωκρητιδικούς με Ηωκατενικούς αιθεροτόλιθους, δεν έχει επηρεάσει την υπερκείμενη "Πίνδο" (εικ. 1.).

2.5. Ενότητα "Πίνδου"

'Όπως η ενότητα της "Τρίπολης" έτοι και αυτή εμφανίζεται με τους ανώτερους στρωματογραφικούς της ορίζοντες. Αποτελείται από λινωκρητιδικούς λεπτοπλακώδεις, λευκότεφρους αιθεροτόλιθους με κερατολιθικές ενδιαστρώσεις (φωτ. 5.) και από φλύσκη. Στους αιθεροτόλιθους αυτούς παρατηρήθηκαν αρκετές Globotruncanes και προσδιορίστηκε¹ το έδος:

Καράτι γρανίτιτα (PLUMMER)

πιθανότατα του Καμπανίου.

Η ενότητα της "Πίνδου" εμφανίζεται στην Κορυφή και στην Λγία 'Άννα και είναι επωθημένη είτε στην ενότητα της "Τρίπολης" είτε στην ενότητα των "Φυλλιτών-Χαλαζίτων" (εικ. 1.).

Είναι πλυπτυχωμένη και λεπιωμένη. Παρατηρούνται δύο άξονες πτυχών και αποκομίζεται την εντύπωση ότι οι άξονες που έχουν διεύθυνση Α-Δ έχουν επηρεαστεί από άλλους που έχουν διεύθυνση Β-Η.

Η επαφή των αιθεροτόλιθων με τον φλύσκη είναι τεκτονική και ο φλύσκης αποτελεί το υπόστρωμα πάνω στο οποίο ειρηπλεύουν οι αιθεροτόλιθοι (φωτ. 6.).

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.

φωτ. 5. : Εναλλαγές λεπτοπλακωδών αιθεροτόλιθων - δομές στην ενότητα "Πίνδου"

* Phot. 5. : "Pindos"’s unit : Alternations of thin bedded Limestones and dolomites

φωτ. 6. : Γενική άποψη τημέρατος του Νότιου πέρατος, στο τέλος της περιόδου.

Pf=Plattenkalk, Tr=Τρίπολη, Pf=flysch of "Pindos" unit, Pa=αιθεροτόλιθοι "Πίνδου"

φωτ. 6. : General view part of the southern boundary of the graben. P=Plattenkalk, Tr="Tripolis"’s unit, Pf=flysch of "Pindos" unit, Pa=Limestones of "Pindos" unit.

Κατ στην ενότητα της "Πίνδου" παρατηρούνται ρήγματα, π.χ. κοντά στην Κορυφή, τα οποία δεν έχουν επηρεάσει τα υποκείμενα καλύμματα.

2.6. Νεογενή

Στο κεντρικό τμήμα του βυθίσματος παρατηρείται μικρή εμφάνιση Νεογενών που αποτελείται από μιά ωχροκίτρινη φαρμακοργαϊκή θεμελιώδη μάζα μέσα στην οποία παρατηρούνται διαφορετικής προέλευσης ανθρακές λατύπες. Η ακριβής ηλικία των Νεογενών δεν κατέστη δυνατόν να προσδιοριστεί.

Ανάλογης σύστασης σχηματισμούς του Νεογενούς παρατηρήσαμε σε αρκετά μεγάλα υψόμετρα, βόρεια και νότια του τεκτονικού βυθίσματος. Για την εμφάνιση των νεογενών στα υψόμετρα αυτά θεωρούμε υπεύθυνα τις ρηξιγενείς γραμμές που οριοθετούν το τεκτονικό βύθισμα και ώς εκ τούτου το βύθισμα αυτό είναι νεοτεκτονικό.

3. Συζήτηση-Συμπεράσματα

Σύμφωνα με δύο προαναφέρθηκαν προκύπτουν τα εξής:

α) Ανατολικά από το Γεράκι Ηεδιάδας αναπτύσσεται ένα μικρού πλάτους και επίμηκες νεοτεκτονικό βύθισμα που οριοθετείται από δύο υποπαράλληλα ρήγματα που έχουν διεύθυνση ΒΔ-ΝΔ.

β) Μέσα στο τεκτονικό βύθισμα και πάνω από την ενότητα "Κρήτης-Μάνης" παρατηρείται ένα σύνολο από τρία αλλόχθονα τεκτονικά καλύμματα που το πάχος του δεν υπερβαίνει τα 400 μέτρα. (Κάλυμμα "Φυλλιτών-Χαλαζιτών", "Τρίπολης" και "Πίνδου").

γ) Τα δύο ανώτερα τεκτονικά καλύμματα περιλαμβάνουν μόνο τους ανώτερους στρωματογραφικούς ορίζοντες των γεωτεκτονικών ενοτήτων που εκπροσωπούν.

δ) Υπάρχουν ρήγματα τα οποία επηρεάζουν μόνο μία συγκεκριμένη ενότητα.

ε) Η ενότητα "Κρήτης-Μάνης" είναι πτυχωμένη σε μεγάλης κλίμακας, ημιτανεστραμμένες, ισοκλινείς πτυχές, με οριζόντιο άξονα διεύθυνσης Α-Δ και με αισιονικά επίπεδα να κλίνουν προς Βορράν.

στ) Στην ίδια ενότητα παρατηρείται μία μεγάλης κλίμακας λεπίσωση (εφίπλευση) των ανωτέρων στρωματογραφικών οριζόντων της. Τα στρώματα μετάβασης στον μεταφλόσχη αποτελούν την βάση του λέπους.

ζ) Λινεγματική παριαμένει η εμφάνιση, σε μιά τόσο μικρή περιοχή,

δλαν σχεδόν των ενοτήτων που δομούν την Κρήτη και μάλιστα αυτές να αντιπροσωπεύονται από μικρά τμήματα των ανωτέρων στρωματογραφικών οριζόντων τους. Ισως η μελέτη ανάλογων εμφανίσεων στην υπόλοιπη Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα να μας επιτρέψει να κατανοήσουμε τον μηχανισμό δημιουργίας αυτού του τεκτονικού υπόλοιπου.

η) Οι ημιτανεστραμμένες ισοκλινείς πτυχές και η λεπίσωση που παρατηρούνται στην ενότητα "Κρήτης-Μάνης" πρέπει να συνδέονται με την προέλαση των καλυμμάτων. Η φορά κατάκλισης των πτυχών αυτών, επιβεβαιώνουν μία κίνηση των καλυμμάτων από τα βόρεια προς τα νότια.

ο) Η αναμφισβήτητη παρουσία μεγάλης κλίμακας ημιτανεστραμμένων πτυχών υέτερ υπό αναθεώρηση τα συμπεράσματα των HALL, R. and AUDLEY-CHARLES, M.C. (1983), οι οποίοι αμφισβήτησαν την ύπαρξη τέτοιων πτυχών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- BONNEAU, M. 1973: Sur les affinités ionniennes des "calcaires en plaquettes" épimetamorphiques de la Crète, le charriage de la série de Gavrovo-Tripolitza et la structure de l'arc Cétoen. C. R. Acad. Sc. Série D, 277, 2453-2456, Paris.
- HALL, R. and AUDLEY-CHARLES, M.C. 1983: The structure and regional significance of the Talea Ori, Crete. J. Struct. Geol. 5, 167-179.
- ΥΤΡΟΛΑΚΗΣ, Ν. 1972: Η επέδρασης ορογενεστικών τενων ιενήσιων και ο σχηματισμός της γύφου εις την Ανατολικήν Κρήτην (Επαρχία Σητείας). Δελτ. Ελλην. Γεωλ. Εταιρ. 9/1, 81-100, Αθήνα.
- ΥΤΡΟΛΑΚΗΣ, Ν. 1980: Η γεωλογική δομή της Κρήτης. (Προβλήματα, παρατηρήσεις, και συμπεράσματα). Διατριβή επί Υφηγεσία. Αθήνα 147 σελ.
- ROEVER, E.W.F. 1977: Chloritoid-Bearing Metapelites Associated with Glauconite Rocks in W. Crete. Contrib. Mineral. Petrol. 60, 317-319.
- SEIDEL, E. 1978: Zur Petrologie der Phyllit-Quartzit Serie Kretas. Habilitationsschrift, Braunschweig, 145 p.
- THIEUBAULT, F. 1982: Evolution géodynamique des Hellenides externes en Pélionnèse méridionale (Crète). Thèse d'Etat, Lille.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - APPENDIX

A) ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ

- 1) Κάνοντας κορημάτων και συνεκτικά πλευρικά κορήματα. 2) Λασύνδετα πλευρικά κορήματα. 3) Άλλουςβασικές αποθέσεις. 4) Νεογενή. 5) Ενότητα "Πίνδου": α) φλύσχ, β) ασβεστόλιθοι. 6) Ενότητα "Τρίπολης": α) φλύσχης, β) ασβεστόλιθους. 7) Ενότητα "Ιουλλειών-Χαλαζιτών". 8) Ενότητα "Κρήτης-Μάνης": α) Μεταβατικά στρώματα προς μεταφλύσχη, β) Ασβεστόλιθοι, γ) Ασβεστοφυλλίτες. 9) Ρήγμα. 10) Εφέκρευση 11) Επώνηση. 12) Διεύθυνση και κλίση οχιστότητας. 13, (14)) Διεύθυνση και κλίση (αντιτραμμένων) στρωμάτων.

A) LEGEND OF GEOLOGICAL MAP

- 1) Talus cones and consolidated scree. 2) Unconsolidated scree. 3) Alluvial deposits. 4) Neogene. 5) "Pindos"'s unit:a) Flysch, b) Limestones. 6) "Tripolis"'s unit:a) Flysch, b) Limestones. 7) "Phyllite-Quartzites"'s unit. 8) "Crete-Mani"'s unit:a) Transition beds to metaflysch, b) Limestones c) Calcareous phyllites. 9) Fault. 12) Strike and dip of schistosity. 13, (14)) Strike and dip of (overturned) Beds. 10) Upthrust. 11) Overthrust.

B) ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ

- 1) Ενότητα "Κρήτης-Μάνης": α) Μεταβατικά στρώματα προς μεταφλύσχη, β) Ασβεστόλιθοι, γ) Ασβεστοφυλλίτες. 2) Ενότητα "Φυλλειών-Χαλαζιτών". 3) Ενότητα "Τρίπολης": α) φλύσχης, β) Ασβεστόλιθοι. 4) Ενότητα "Πίνδου": α) φλύσχης, β) ασβεστόλιθοι. 5) Επώνηση. 6) Εφέκρευση. 7) Ρήγμα.

B) LEGEND OF GEOLOGICAL SECTIONS

- 1) "Crete-Mani"'s unit:a) Transition beds to metaflysch, b) Limestones, c) calcareous phyllites. 2) "Phyllite-Quartzites". 3) "Tripolis"'s unit. 4) "Pindos" s unit:a) Flysch, b) Limestones. 5) Overthrust. 6) Upthrust. 7) Fault.